

Ne felejtse el, hogy a vázlatot és a fogalmakat, évszámokat
bele kell írni a füzetbe!

Vázlat

Németország az I. világháború után

- 1). **Hindenburg tábornok** meg volt győződve arról, hogy lehetséges a szövetséges antant hatalmakkal az elfogadható béke megkötése. Eközben Németországban belpolitikai pártharcok dúltak.

A kommunisták kísérlete a hatalom átvételére

- 2). A kommunisták pénzzel és röpiratokkal segítik elő a katonai összeomlást.
Spartacus-szövetség uralkodik **Karl Liebknecht**, **Rosa Luxemburg** vezetése alatt, akik a proletáriátus diktatúráját és a kommunisták által kormányzott államot készítik elő.

A demokrácia felé vezető út

- 3). A **Weimari köztársaság** egy az első világháború után felállt német államalakulat volt, amely ebben a formában 1933-ig állt fent. A köztársaság alkotmányának elkészítésénél a demokráciák vívmányait veszik alapul. A nagy gazdasági világválság és az anarchia aláaknázza az állam tekintélyét. A köztársaság véglegesen az 1933-as választáson bukott meg.

Adolf Hitler első kísérlete a hatalom megszerzésére

- 4). A Weimari Köztársaság idején **Adolf Hitler** a **Nemzetiszocialista Német Munkáspárt (NSDAP)** vezére lett. 1923 év novemberében kirobbantotta a **Sörpuccs** néven elhíresült felkelést, de a Weimari Köztársaság hadserege leverte a katonáit, ő pedig börtönbe került.

Oroszország – Szovjetunió a háború befejezése után

- 5). **1917. november 7-én** (a Julián-naptár szerint **október 25-én**) visszatért **Lenin** vezetésével lázadás tört ki Szentpétervárott. Az új kormány első intézkedésként államosította a bankokat és a földet. 1918. márciusában aláírták a breszt-litovszki békét, így Oroszország már nem volt harcoló fél az I. világháborúban.

A forradalom győzelme után polgárháború és külföldi katonai **intervenció** kezdődött.

A Szovjetunió megalakulása – Sztálin hatalomra kerülése

- 6). **1922** decemberében megalakult a **Szovjetunió**.
Sztálin a világtörténelem legnagyobb jelentőségű és legnegatívabb megítélésű vezetői közé tartozik.
Uralma alatt folytatódott valamennyi ellenzéki mozgalom működésének tiltása.
Erőteljes személyi kultuszt alakított ki.

Tanácsköztársaság – kommunizmus győzelme hazánkban

- 7). **1919. március 21**-én a szociáldemokraták bevonták a munkások körében megerősödött **Kommunisták Magyarországi Pártját** a hatalomba és kikiáltották a Tanácsköztársaságot, létrejött a proletárdiktatúra.
Orosz mintára munkástanács-igazgatást vezettek be az üzemekben, köztulajdonba vették a lakóházakat, szállodákat, oktatási intézményeket, üzleteket, végül pedig a földbirtokok szocializálásáról jelent meg rendelet.
- 8). A **Vörös Hadsereget Stromfeld Aurél** francia miniszterelnök politikai nyomására **Kun Béla** a Vörös Hadsereget visszarendelte az elfoglalt területekről.
A védtelenül maradt ország katonailag július 31-én összeomlott.
Magyarország egész területét megszállták az antant, elsősorban a román csapatok.

Mussolini fasiszta Olaszországa

- 9). **Mussolini** 1922-ben érkezettnek látta az időt a fasiszta forradalomra.
Októberben meghirdette a „marcia su Roma”, azaz a menetelés Rómába jelszavát.
A király kinevezte Mussolinit miniszterelnökké.
A Duce beszédében kormányra jutását a fasiszta forradalom győzelmeiként értékelte.
Mussolini a fasiszta állam legfőbb szerveként létrehozta a Fasiszta Nagytanácsot.
Visszaszorította a kommunistákat.
A katolikus vallást egyedüli államvallássá nyilvánította.

Fogalmak – Évszámok

Paul von Hindenburg - tábornok és nemzeti hős, az első világháború után a Weimari köztársaság birodalmi elnöke

Spartacus-szövetség – az I. világháború után a kommunista hatalomátvételi kísérlet irányító szövetség

Weimari köztársaság – a világháború után létrejött demokratikus jellegű államalakulat, amely 1933-ig állt fent

Adolf Hitler – osztrák származású, aki a **Nemzetiszocialista Német Munkáspárt (NSDAP)** vezetőjeként az 1933-as választások nyertese lett és ennek következtében Németország kancellárja lett

Sörpuccs - Adolf Hitler és a Nemzetiszocialista Német Munkáspárt első hatalomátvételi kísérlete 1923. októberében Münchenben

1917. november 7 – a **Nagy Októberi Szocialista Forradalom /NOSZF/** kezdete Szentpétervárott

Vlagyimir Iljics Lenin – a NOSZF irányítója az kommunista párt vezetője
intervenció – katonai beavatkozás, támadás

1922 – a Szovjetunió /Szovjet Szocialista Köztársaság/ létrejött

Joszip Viszárjonovics Sztálin – Lenin utóda a halála után
1924-től 1953-ig a Szovjetunió diktátora
kommunista rendszer elsőszámú vezetője

1919. március 21 – a kommunisták vezette Tanácsköztársaság kezdete

Kun Béla - Kommunisták Magyarországi Pártjának vezetője

Benito Mussolini – az olasz fasiszta párt vezetője, majd miniszterelnöke

Duce – Mussolini megszólítása

